

VAHDANİYET

- **Zatî Sıfatlardan**
- **Faaliyeti kuran ve o sistemi devam ettiren Zat** ('igösterir)
- **Sistem değil**
- **İlahı bakar**
- **Sıfata, mahiyete bakar**
- **Delilleri:** Vahdet, Vahidiyet, Ehadiyet (2. Ş)
- **Vahdet & Vahidiyet & Ehadiyet'in cemi Vahdaniyettir.**
- **Haşmet-i Rububiyet** → Vahdaniyet-i İlahiyeyi isbat eder

VAHDET

- **Sikke-i Vahdet koymuş**
- **Külli hükmüne getirmiş**
- **Şahıs bildirmiyor**
- **Sistemin birliği**
- **Mahlukat üzerindeki birlik**
(Mana-yı harfi bakışıyla görünür)
- **Mahiyet itibarıyla ki insan sistemi bir olması** (acz, fakr, kusur, noksan)
- **İnsanda ehad** (Kul hüvallahü ehad)
- **Kainatta vahdet** (küfüven ehad)

VAHİDİYET

- **Şahsın birliği**
- **Sisteme tasarruf eden Zatin birliği: Sistemi anlatmaz.**
Sistemin sahibini gösterir, anlatır (güneşin umumi tecellisi)
- **Esmâ-i hüsnanın mahlukat üzerine umumi ve külli bir tecellisi**
(perdesiz): **Güneşin umum zemin yüzünü ihata etmesi**
- **Celal & Haşmet**
Vahidiyet
- **Zatın zatının hakikati ki: Esmaya, hakikate bakar**
- **Külli ve ihatalı bir niyetle görünür**
- **Esmaların bütünselliği.**
Vahidiyetin her cüzde olmasına da Ehadiyet denir.

EHADİYET

- **Her bir esmanın biri**
- **Her bir mahlukta ekser esmaların tecelli etmesi**
- **Güneşin umumi tecellisi → Vahidiyete**
- **Güneşin cam parçalarında tecellisi → Ehadiyet**
- **İnsanlardaki cihazatlar → Vahidiyete**
- **Herbir insanın cihazı kendine has olması → Ehadiyet**
Ehadiyetin bir cüz'ü → Vahidiyet (ukulü bozmamak için Vahidiyetin içindeki Ehadiyeti gösterir (L))

SAMEDİYET

- Turra
- **Uhrevi bir adam, ve tecessüden tezahür etmiş bir ruh vaziyetine girerek, savmı ile Samediyete bir nevi âyinedarlık emektir (29. M).**
- **Terkleri nisbetinde samediyete ayna olur.**

TEVHİD

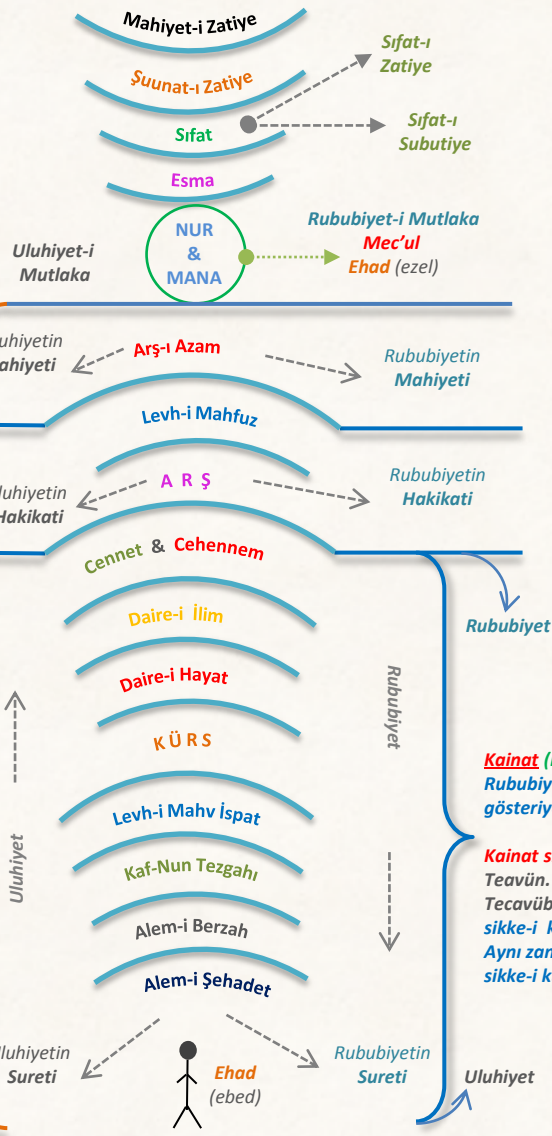
- **Vahdaniyet, Vahidiyet, Ehadiyet ve Vahdet sisteminin bütünlüğünü okuduğumda şirkten kurtulup TEVHİD'e girmiş oluyorum**
- **Tevhid nazarıyla bakıldığı vakit oradaki icraatı Cenab-ı Hakk'a verebiliyor. Tevhid nazarıyla bakılmazsa oradaki cüz'ü fiiliyat esbaba taksim ediliyor. (esma ile müsemma arasındaki münasebeti doğru kurmak TEVHİD Nazarıdır.)**
- **Ferd ismi → kainatın heyet-i mecmuasına ve her bir ferdine**

birer sikke-i tevhid ve hatem-i vahdaniyet koyduğu

MAHİYET-İ İNSANİYE BİRDİR

- Acz
 - Fakr
 - Kusur
 - Noksan
- Herkeste var.
Bu noktadan herkeste aynı.

İnsandaki sistemin bütünlüğü herkeste aynı. Dimağı, vicdanı, kalbi, ruhu herkeste sistem itibariyel aynı (vahdet hakikatine insanda ehadiyet cihetiyle bakış. Yani kainattaki unsurlar cihetiyle baktığımız zaman kainattaki vahdeti görüyoruz. Eğer Onu göremediysen insanda ehadiyet cihetiyle bakış)

❖ **İşarat-ul İc'az: «..bir şeyin güzelliği mecmu'unda görünür..cüzlere ayrıldığı vakit mecmu'undagörünen güzellik o cüzde görünmez.»** (elimzdeki telefonu parçalara ayırsak her bir parça telefon diyemeyiz ama her parça telefona işaret eder. Bunu iç alemimizde ne kadar oturtursak kişinin sadece kusurunu görmekten kurtarıyor bizi. Hem 13. Lem'ada diyor **«şeytan en mühim desiselerinde biri, kişinin kusurunu gösteriri, iyliği göstermez»..**

❖ **İnsanın geneli, bütününe - Küll → Vahdaniyet**

❖ **İnsanın her bir azası ki misal gözü - Cüz → Vahdet**

İnsanın yüzü → **Vahdet**

❖ **Her insanın simasının farklı olması -Cüz'î → Ehadiyet**

2. **Şu'a'da diyor ki: «..bu risaleyi anlayarak okuyan imanını kurtarır inşaallah».** 33. Söz, 2. Şua, 22. Söz, 30. Lem'a ve 20. Mektup, 2. makamda bu hakikatlerden ağırlıklı bahsediyor. Bunlar arasındaki farkı görmek için ince bir tedkik gerekiyor. Lügatta hepsi «birlik» olarak görünüyor. Bunlar şu anda fiil, icraat üzerinde görünen hakikatlar.

2. **Şuada «Allah'u Ehad»di izah ederken vahdaniyeti, vahidiyeti, vahdeti hepsini içine alıyor** çünkü başında «Allah» var, Zat'a işaret ediyor.

Emirdağ'ında Zatî isimlerden bahsediyor: Allah , Ehad, Samed.

Hayat üzerinde → Sikkeler → Tevhid → Evvel

Zihayatta → Hatemler → Vahdet → Ahir

İhya üzerinde → Turrallar → Vahdaniyet → Batın

Bahar mevsiminde → Mühürleri → Ehadiyet → Zahir (hakikati aynı zahir içinde bulmak)

Lügatta manaları birbirine karışanlar: **«küll - cüz» , «küllî - cüz'î» , «emr-i nisbi - emr-i itibari».**

Bunlar için «yerine göre mana değişir» desek yanlış olur. Yerine göre mana değişmiyor.

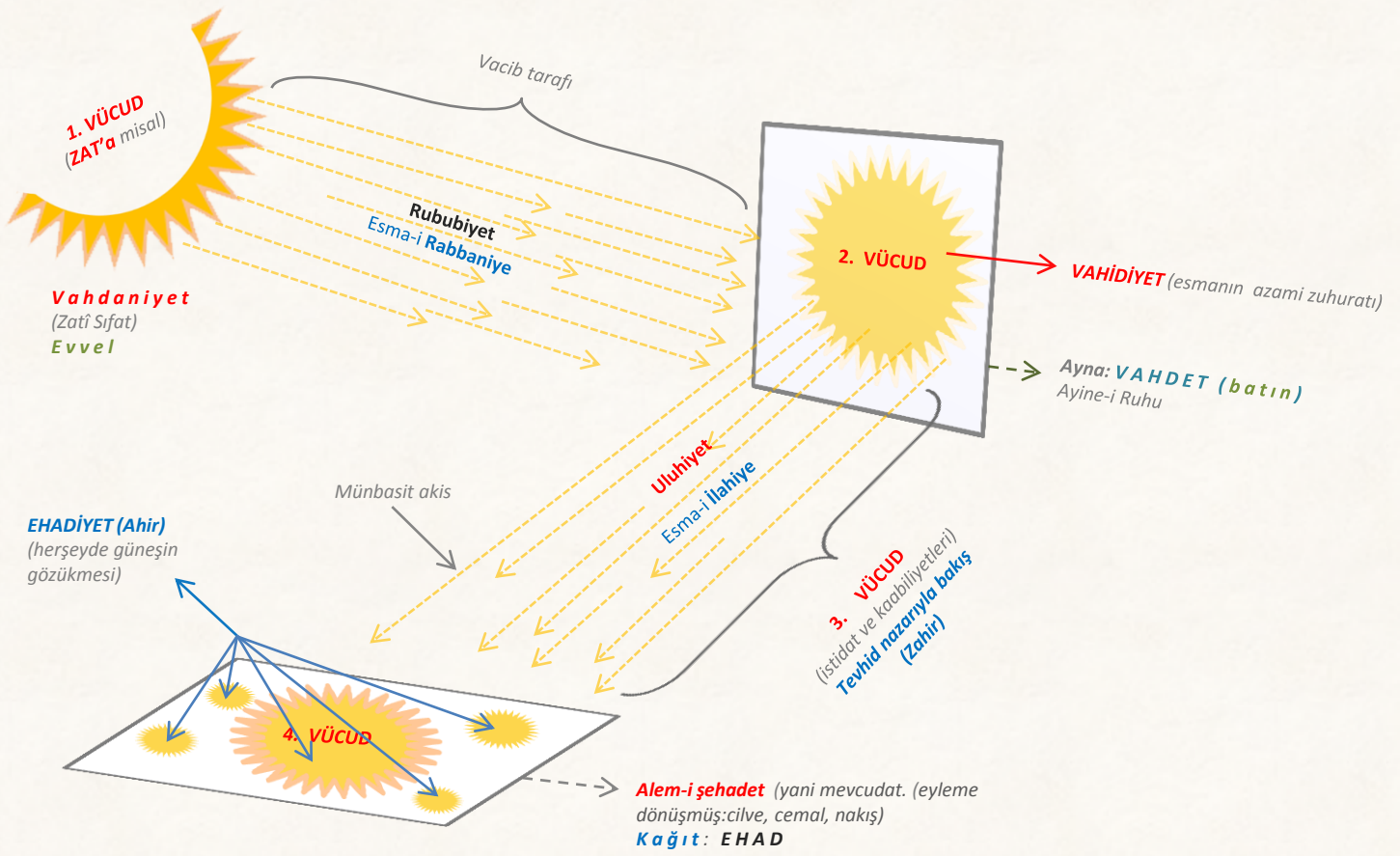
Biri afaki nazar (küll – cüz, emr-i nisbi) biri enfüsi nazardır (küllî - cüz'î, emr-i itibari).

Nazarın tutmadığı zaman sana diyor ki «dur, burada incelik var. Burada enfüsten bakacaksın»

Mesela batında «cüz ve küll ve emr-i nisbiler» yok.. O zorlandığımız yerlerde nazarını değiştirmek değil de batına geçeceksin..

Vahiyde Peygamber ve Cebrail var. Kelam sıfatından gelen ayetler bizim dimağımızı inşaa eder. Kelam sıfatından gelen Kur'anla inşaa ve ihya (akıl ve kalb) oluyoruz. Eylem dönüştüğü zaman kainattaki ayetleri okumaya dönüyor. Dimağ inşaa olunca kalbi mayalıyor, ihya ediyor. İman balı oldu. İman ziyadır. Ziya, dimağa geldiği zaman orayı nurlandırdı. Nurlanan dimağ ile, İrade sıfatından gelen kevnî ayetleri direk okumaya başladı. Allah'ın (cc) ayetini direk peygambersiz, Cebrailsiz «**arının dimağına yazdı, o da okuyor**» diyor. Arada beşeriyet olmadığı için arıya direk yazdı. Bizim dimağımıza da Kelam sıfatından gelen Kur'anı yazdı. Kevnî (irade sıfatından gelen) elma, armut ayetlerini okuma makamına çıktı. Bu okuma makamına çıkıp kainatı okurken Cebrail ve Peygamber lazım değil. Çünkü dimağ direk alıyor. **İradeden gelen kevnî ayetleri okuma melekesini Kelam sıfatından gelen Kur'anla kazanmışsın zate.. Kelam sıfatı ile iksirlenip mayalanan bir insan dimağı ayetleri direk okuyor, arı gibi.**

- **KÜLLÎ – CÜZ'Î** → (enfüsi): **Küllî dış dünyadaki cüz'î lerin zihindeki gölgeleridir. Cüz'î dış dünyadan çıkar ve dimağa girerse Küllî olur. Bunun gibi küllî dimağdan düşer, dış dünyada yerini alırsa kişiliğini kazanır ve Cüz'î olur. Cüz'î, küllinin bütün özelliğini taşır. (İ.m: 207-208) (İş:15)**
KÜLLÎ → **Ferdleri içinde barındıran**
KÜLL → **Cüz'leri içinde barındıran**
- **CÜZ** → **Bir bütünün parçası. Dal, yaprak, çiçek gibi.**
KÜLL → **Cüzlerden meydana geliyor. Ağaç gibi.**
- **CÜZ'Î İSE** → **Bütüne ait manayı bölmeden kendinde gösteren en küçük parça. (Ferd). Ferdelerin bütünü ise nev diye tarif edilir. Evet ferdler yani cüzler küçük bir ayine hükmünde. Nev, yani küllî ise, büyük bir ayine olur. Gözümüz ferdi görürken aklımız neve bakıyor. Kalbimizde o nev üzerinde Cenab-ı Hakka ait bir manayı müşahede ediyor. Bakmak → Görmek → Müşahede etmek**
- **KÜLL - CÜZ** → (afaki): **Küll bir bütünün tamamı. Cüz onun bir parçası.**

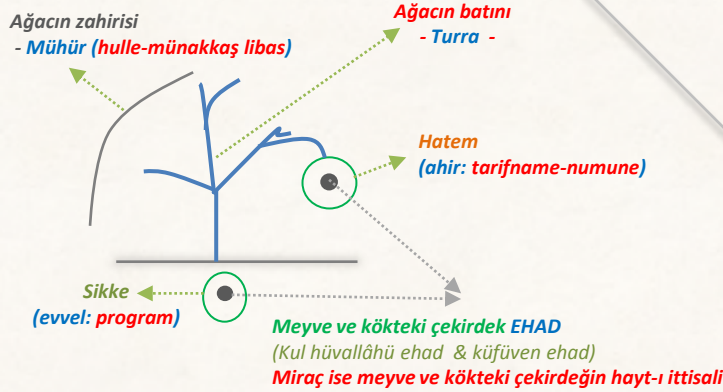

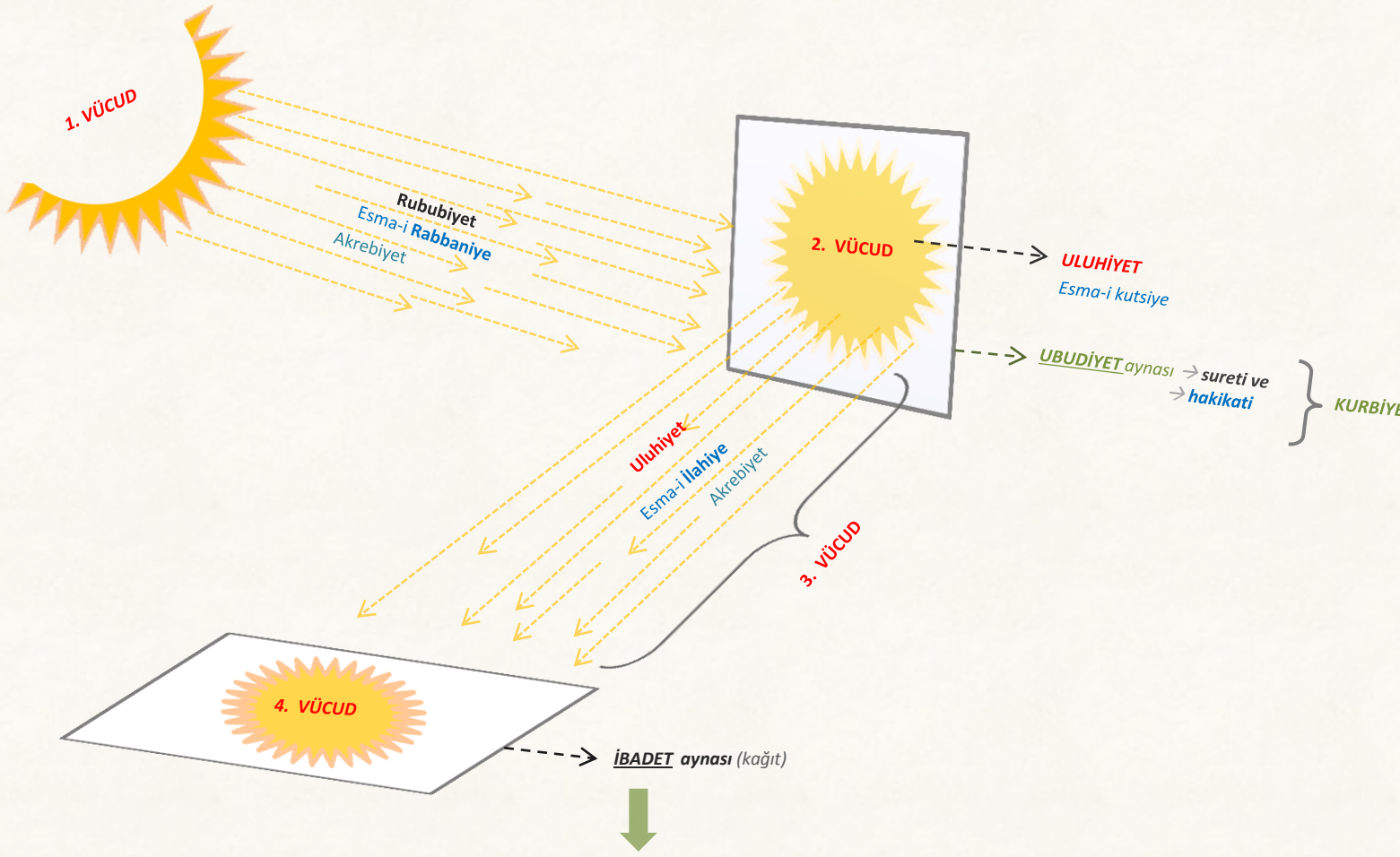
- ❖ Hayat üzerinde → Sikkeler → Tevhid → Evvel (kökteki çekirdek)
- ❖ Zihayatta → Hatemler → Vahdet → Ahir (meyvedeki çekirdek)
- ❖ İhya üzerinde → Turrallar → Vahdaniyet → Batın (ağacın sistemi (programı değil))
- ❖ Bahar mevsiminde → Mühürleri → Ehadiyet → Zahir (ağacın dış görünüşü)
(hakikati aynı zahir içinde bulmak)

- ❖ Hayat üzerinde → Sikkeler → Evvel → Vahdaniyet
- ❖ Zihayatta → Hatemler → Ahir → Ehadiyet
- ❖ İhya üzerinde → Turrallar → Batın → Vahdet
- ❖ Bahar mevsiminde → Mühürleri → Zahir → Tevhid
(hakikati aynı zahir içinde bulmak)

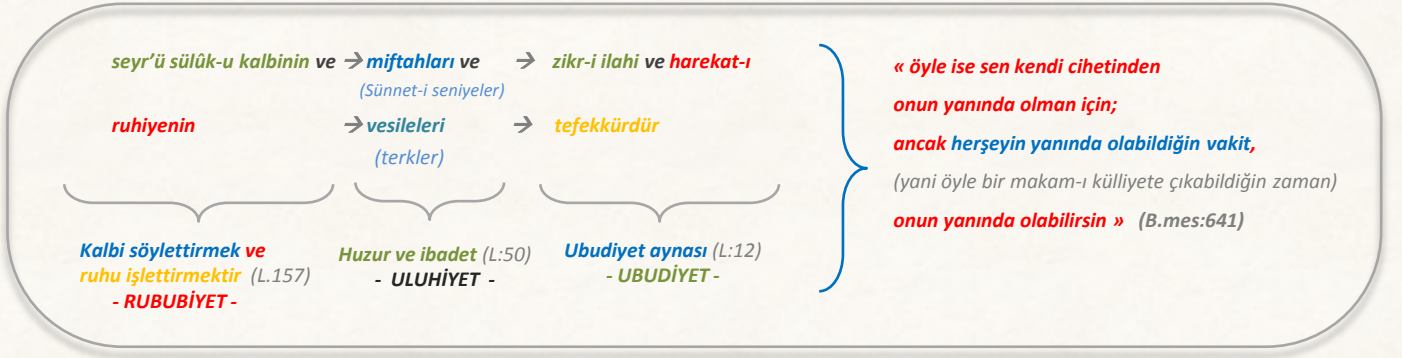

- VAHDANİYET → Zati Sıfata
- VAHİDİYET → Zata → Esmaların bütünlüğü (aynada gözüken)
- VAHDET → Sisteme → Her bir esma (ayna)
- EHAD → Sisteme → Zati isim (kağıt)
- EHADİYET → Zata → ekser Esmanın bir yerde görünmesi (kağıtta görünen)

«..seyr'ü sülûk-u kalbinin ve hareket-ı ruhiyenin miftahları ve vesileleri zikr-i ilahi ve tefekkürdür » (M. 44)

Sual: peki bunlara nasıl ulaşabilir insan ?

Elcevab: terkların nisbetinde, düşüncelerin tefekküre döner. Düşünceler tefekkürün malzemeleridir.

Şeytanda, kafirde ve gafillerde tefekkür yoktur, düşünceler vardır.

Tefekkür; âli ruhların Saniilerine seyr-ü seferidir. Buna bu asırda ciddi bir vesile de Risale-i Nurlardır.

Bu makamda Risale-i Nur:

→ içinin içi. Batınının batınısı.. Enfüsünün enfüsüsü..

→ Tasavvur değil, tasdikdir. Teslim değil, imandır. Marifet değil, şehadettir, şuhuddur. Taklid değil, tahkiktir.

İltizam değil iz'andır. Tasavvuf değil, hakikattir. Dava değil, dava içinde burhandır.

→ Alem-i şehadette (burada) alem-i gaybı (öteleri) fikren, hissen, halet-i ruhiye cihetiyle oraları bura edendir.

Orayı burada yaşamaktır.

Dimaağı vahiy iksiriyle dölleniş inşaa olarak İtikad ehli olan

Ubudiyeti varsa
aşağı iner

Ubudiyeti yoksa imana
dönüşmemiş İtikadı var demektir.

VİCDAN → İrade → İbadetullah → Basiret
→ Zihin → Marifetullah → Dirayet
→ His → Muhabbetullah → Feraset
→ L.Rab. → Müşahedetullah → Kemalât

« itikad ehlinin iman ehli olmamasının sebebi

→ amele dönüştürmediği için.. Yani inandığı gibi

hareket etmediği için İman'a dönüşmedi İtikadı (S. 142)

KELAMIN

→ Sureti (Alem-i şehadet. Mushaf)

→ Kanuniyeti (Daire-i İlim)

→ Hakikati (Levh-i Mahfuz)

→ Mahiyeti (Arş-ı Azamın damı olan Kab-ı Kavseyn)

Hadis-i Şerif
(Peygamberden
asm)

Hadis-i Kutsî
(Peygamber asm
ve Allah'tan (cc))

Ayet-i Kerime
(Allah'tan (cc))

→ Sureti (lafzı) → Hadis-i Şerif (hem sureti hem manası Peygamberden)

→ Hakikati (manası) → Hadis-i Kutsî (sureti Peygamberden. manası Allah'tan)

→ Mahiyeti (kaynağı) → Ayet-i Kerime (hem sureti hem manası Allah'tan)

UBUDİYET → Terkler → Dimaağı çalıştırır

→ İbadetler → Kalbi çalıştırır

→ - Acz

- Fakr

- Noksan

- Kusurunu

deruhte
etmek

Ruhu
çalıştırır